

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Kangasala
 Alue: Joutsiniemi
 Nimi: Hyyrönhauta 1
 Kohteen laji: asuinpaikka
 Kohteesta muita kortteja kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Antti Bilund

Inventointinumero: 211 01 0036
 Luokka: 2
 Ajoitus: kivikausi - varhaismetallikausi ?
 Lukumäärä:
 Tarkastusaika: 7.5.1998

Sijaintitiedot

Peruskartta: 2141 02 KANGASALA

Pinta-ala: 5000 m²

x= 6814 25

y= 2506 51

z= 86-89

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Kangasalan kirkosta 4,1 km kaakkoon

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja

Kylä/kaupunginosa: Joutsiniemi
 Tila/Rno/nimi: 2:40 (peruskartta 1987)
 tai Kortteli/tontti/palsta:

Omistaja:

Puhelin:

Osoite:

Postitmp:

Kiinteistötunnus:

--	--	--	--	--

Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot: Ei ole.

Aiemmat löydöt: Ei ole.

Tarkastuslöydöt: KM 30915:1-14 (saviastianpaloja, kvartsiesineitä, kvartsi-iskoksia)

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat peruskarttakopio
muut liitteet
negatiivit
diat

Tarkastuksen aihe:

Havaitsin asuinpaikan ollessani tutustumassa Kangasalan muinaisjäänköksiin.

Kohteen kuvaus:

Asuinpaikka sijaitsee Roineen ja Säkölänjärven välisellä kannaksella, sen Säkölänjärven laskevalla luoteisreunalla. Kannasta pitkin kulkee tie lounaasta koilliseen. Tien kummallakin puolella on peltoa, joka tarkastusaikana oli kynnettyä. Asuinpaikka löytöjä oli pääasiassa tien luoteispuolella.

Asuinpaikan ydinalue on tien ja Säkölänjärven alavan vesijätön väliin jäävällä kumparemaisella niemekkeellä (x = 6814 25, y = 2506 51). Tällä alueella on erittäin runsaasti kvartsia ja runsaasti keramiikkaa. Runsaslöytöinen alue on pohjois-etelä-suunnassa 40-50 m pituinen ja 20-25 m leveä. Alue yltää etelässä, länteen lähtevän kärrytien risteyksen pohjoispuolella, aivan tien lähelle. Pohjoisempana tien laidassa on vähälöytöisempi kaistale.

Asuinpaikka jatkuu niukkalöytöisempänä edellä mainitulta runsaslöytöiseltä alueelta ainakin 20-30 m lounaaseen ja noin sata metriä koilliseen. Kummallakin suunnalla tien ja vesijätön väliin jäävä alue kapenee kauemmas siirryttäessä. Näillä alueilla ei ainakaan pikaisessa tarkastuksessa näkynyt muuta kuin kvartsia. Tien kaakkoispuolella aivan sen lähellä oli pari yksittäistä iskosta alueen koillisosassa. Asuinpaikka ei kuitenkaan näytä laajemmalti jatkuvan tien kaakkoispuolelle.

Talteen kerätyissä löydöissä on ainakin neljää ainekseltaan ja poltoltaan selvästi erityyppistä keramiikkaa (hiekkakivimurska-, shamotte-, huokoista "reikäsekoitteista" sekä hienosekoitteista kovaksi poltettua). Reunapaloja on ainakin neljästä astiasta (hiekkakivimurskasekoitteista ja huokoista ainesta). Keramiikan määrittystä vaikeuttaa, että se on enimmäkseen pieninä ja kuluneina paloina. Ainakin osa saattaa kuitenkin olla varhaismetallikautista. Shamottesekoitteinen keramiikka ja huokoinen keramiikka, jossa myös näyttää olevan vähän shamottea, ovat ilmeisesti aikaisintaan kivikauden lopulta. Viimeksi mainitussa (KM 30915:1,2,8) on koristeluna siroja, tiheähampaisia, kapeita kampaleimoja erilaisissa muodostelmissa ja pyöreitä kuoppia. Vaikka paloissa ei olekaan tekstiilipainannetta tai naarmutusta, koristelu, samoin reunapalojen muotoilu, lienee tyypillisiä tekstiilikeramialle. Ainekseltaan samanlaista tekstiilikeramiikkaa näyttää olevan Sarsan löytöjen joukossa.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Asuinpaikka sijaitsee Roineen ja Säkölänjärven välisellä kannaksella. Lännessä oleva Säkölänjärvi laskee kaakkoon, Roineeseen, asuinpaikalta noin 250 m lounaaseen. Lasku-uomassa on Hyyrönhauta-niminen laajentuma, jonka mukaan asuinpaikka on nimetty. Asuinpaikka sijaitsee kannaksen luoteisreunalla, joka laskee paikoin törmämäisenä, paikoin loivasti Säkölänjärven rannassa olevalle vesijätölle. Säkölänjärven pinta on ilmeisesti aiemmin ollut korkeammalla, ja järvi on ulottunut asuinpaikan alle. Pinnan laskuun on ilmeisesti useita syitä. Roineen pinta on jonkin verran laskenut. Esihistoriallisella ajalla Säkölänjärvi on saattanut olla Roineen lahti. Ennen Sarsan uoman kuivumista sen vedet ovat laskeneet Säkölänjärven kautta, mikä on saattanut riittää pitämään Säkölänjärven pinnan Roinetta ylempänä. Viimeksi Säkölänjärven pintaa on alentanut lasku-uoman ruoppaus.

Maaperä asuinpaikalla ja koko kannaksella on vaihtelevasti soransekaista hiekkaa. Maasto kannaksella on edellä mainittuja rantatörmä lukuun ottamatta hyvin lievästi kumpuilevaa ja laskee loivasti lounaaseen. Koko kannas on peltona. Luoteessa osa vesijätöstä on peltona, osa pensaikkoista jou tomaata. Kannaksen luoteisreunaa pitkin kulkee tie, joka sivuaa asuinpaikkaa kaakossa koko sen pituudelta. Asuinpaikan ydinalueen kohdalla tien kaakkoisreunassa on suuri lato. Ladon kohdalta ja muutaman metrin säteeltä sen ympäriltä on otettu hiekkaa.

Laajuuden arviointiperuste: Löytöjen esiintyminen kynnöspellolla. Arvioitu ala sisältää runsaslöytöisen alueen kumpareella, latoa vastapäätä, sekä melko runsaslöytöistä aluetta siitä muutamia kymmeniä metrejä lounaaseen ja runsaat sata metriä koilliseen tien luoteispuolella.

Luokitusehdotus perusteluineen: Luokka 2. Asuinpaikka on runsaslöytöinen ja erityisesti keramiikkalöydöt näyttävät monipuolisilta. Maanmuokkaus on kuitenkin osittain tuhonnut muinaisjäännöksen.

Ehdotus suoja-alueeksi: Tien luoteispuoli 50 m ladosta lounaaseen ja 150 m koilliseen tien ja tasaisen maan (vesijätön) reunan välissä.

Havaintomahdollisuudet: Hyvät.

Opas:

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Lähilöytöjä: Asuinpaikka Hyyrönhauta 2 200 m lounaaseen kannaksen toisella reunalla.

Selostus jätetty

22.12.1998 Turku

Aika

Paikka

Antti Biland

Allekirjoitus

